

Australian Government

Department of Health and Aged Care

Nepali

जापानिज इन्सेफलाइटिस भाइरस (Japanese encephalitis virus (JEV))

JEV बाट आफ्नो सुरक्षा कसरी गर्ने

जापानिज इन्सेफलाइटिस एक दुर्लभ रोग हो जुन जापानिज इन्सेफलाइटिस भाइरस (JEV) को कारणले हुन्छ। JEV लामखुट्टेको टोकाईबाट फैलिन्छ।

यो अष्ट्रेलियामा सन् १९९५ मा पहिलो पटक देखापरेको थियो, त्यसपछि JEV का मानव घटनाहरू अष्ट्रेलियामा एकदमै दुर्लभ रहेका छन्। १ जनवरी २०२१ देखि, भिक्टोरिया, न्यू साउथ वेल्स, क्विन्सल्याण्ड, साउथ अष्ट्रेलिया र नर्थन टेरिटोरीमा यो मानवमा देखिएको घटनाहरू पहिचान भइसकेको छ।

हालको प्रकोपमा JEV का कारण अष्ट्रेलियामा सानो संख्यामा मानिसहरूको मृत्यु भईसकेको छ।

JEV बाट संक्रमित अधिकांश मानिसहरूले कुनै लक्षणहरूको अनुभव गर्दैनन्, तर केहीले गम्भीर बिमारीको अनुभव गर्न सक्छन् र, निकै विरलै अवस्थामा, स्थायी रूपमा स्नायुतन्त्रको जटिलताहरू वा मृत्युसमेत हुन सक्छ।

लामखुट्टेको टोकाईबाट जोगिनु JEV बाट सुरक्षित हुने सबैभन्दा राम्रो उपाय हो। मानिसहरूलाई यसको सम्पर्कमा आउने जोखिम बढी भएको खण्डमा, दुई प्रकारका खोपहरू उपलब्ध छन् जुन वयस्क तथा बालबालिकाको लागि सुरक्षित र प्रभावकारी छन्। खोपको प्रयोग गर्दा यो तथ्यपत्रमा वर्णन गरिएका अन्य सुरक्षात्मक उपायहरू पनि अपनाउनु पर्छ।

JEV को जीवनचक्र

JEV संक्रमित सुँगुर र जलपंक्षीहरूलाई टोकेर संक्रमित भएका लामखुट्टेहरूको टोकाईबाट सर्दछ। अन्य जनावरहरू, जस्तै घोडा आदि पनि यदि JEV बाट संक्रमित लामखुट्टेहरू बस्ने स्थानको नजिकै भएको खण्डमा संक्रमित हुन सक्छन्।

- यो भाइरस संक्रमित पंक्षीहरू वा जनावरहरूमाथि आश्रित लामखुट्टेहरूको टोकाईद्वारा मात्र मानिसहरूमा सर्न सक्छ।
- यो व्यक्ति व्यक्तिको बिचमा वा संक्रमित जनावरको मासु खाएर फैलिन सक्दैन।

- सुँगुरजस्ता जनावरहरूले यो भाइरस सीधै मानिसहरूमा सर्न सक्दैनन्।
- एकपटक संक्रमित भएपछि, मानिस र घोडाहरूको यो भाइरस सर्न कार्यमा कुनै भूमिका हुँदैन।

यो गर्मीयाममा JEV बाट सुरक्षा

अधिकांश मानिसहरूका लागि, लामखुट्टेको टोकाईबाट जोगिनु JEV बाट आफूलाई सुरक्षित राख्ने सर्वोत्तम तरिका हो। गर्मीयाममा तलाउ, खाडी, नदी तथा बाँधहरू जस्ता स्थानहरूमा घुम्न जाने अष्ट्रेलियालीहरू लामखुट्टेहरूको गतिविधिबारे सचेत रहनुपर्दछ र बिहानै, साँझमा वा दिउँसो शीतल छाँया पर्ने स्थलहरूमा लामखुट्टेहरू सक्रिय भएको बेला विशेष ख्याल राख्नु पर्दछ।

JEV बाट लामखुट्टेलाई संक्रमित गर्न सक्ने जनावरहरू – जस्तै जलपंक्षीहरू र सुँगुरहरू – उपस्थित भएका स्थलहरू वरिपरि हुँदा पनि मानिसहरू सतर्क रहनुपर्दछ।

यी सरल उपायहरू लामखुट्टेहरूलाई टाढै राख्नका लागि प्रभावकारी हुन्छन्:

- खुल्ला छालामा DEET, पिकारिडिन (picaridin) वा लेमन युक्लिप्टस (lemon eucalyptus) को तेल समाविष्ट भएको प्रभावकारी लामखुट्टे विकर्षक (repellent) को प्रयोग तथा पुनःप्रयोग गर्नुहोस्।
- बाहिर हुँदा लामो र खुकुलो पहिरन लगाउनुहोस्।
- कोठाहरूलाई लामखुट्टे मुक्त बनाउन र कुनै स्थानबाट लामखुट्टेहरूलाई धपाउन किटनाशक स्प्रेहरू (sprays), वाष्प-वितरण (vapour-dispensing) उपकरणहरू (इनडोर स्थलहरूमा) र लामखुट्टे धुप (आउटडोर स्थलहरूमा) प्रयोग गर्नुहोस्।
- घरमा तथा क्याम्पिङ्ग गर्दा सबै झ्याल, ढोका, भेन्टस् र अन्य प्रवेशद्वारहरूलाई किरा नछिर्ने जालीले ढाक्नुहोस्।
- घर वरिपरि र क्याम्पस्थलहरूमा लामखुट्टेहरूले प्रजनन गर्न सक्ने गरि पानी जम्मा हुनसक्ने भाँडाहरू वा टायर आदि जस्ता अन्य वस्तुहरू हटाउनुहोस् वा खाली गर्नुहोस्।
- तपाईंले ठीकसँग विकर्षक र कीटनाशकहरू प्रयोग गरिरहनुभएका छ भन्ने सुनिश्चित गर्न सधैं उत्पादनका लेबलहरूमा दिइएका निर्देशनहरूको पालना गर्नुहोस्।

Australian Government

Department of Health and Aged Care

JEV संक्रमणका लक्षणहरू

प्रायः JEV का संक्रमणहरू लक्षणविहीन हुन्छन्, तर केही मानिसहरूले गम्भीर बिमारीको अनुभव गर्न सक्छन् र निकै विरलै अवस्था स्थायी रूपमा स्नायुतन्त्रको जटिलताहरू वा मृत्युसमेत हुन सक्छ।

- केही संक्रमित व्यक्तिहरूलाई ज्वरो आउने, टाउको दुख्ने र वान्ता लाग्ने हुन्छ। गम्भीर बिमारी भएका कतिपयलाई भने घाँटी कडा हुने, भ्रान्ति हुने, काम्ने, कोमा, ऐंठन हुने (विशेष गरी केटाकेटीमा) र पक्षघात हुने जस्ता लक्षणहरू देखा गर्न सक्छ।
- लक्षणहरू सामान्यतया संक्रमित लामखुट्टेले कुनै व्यक्तिलाई टोकेको ५ देखि १५ दिनसम्ममा देखा पर्छन्।
- यदि तपाईं वा तपाईंले चिनेको कुनै व्यक्तिलाई लक्षणहरू देखा परिरहेको छ भने, तुरुन्तै चिकित्सीय सहयोग लिनुहोस्।

खोपारोपण

तपाईंले JEV विरुद्ध खोप लगाएर आफूलाई सुरक्षित राख्न सक्नुहुन्छ।

राज्य तथा टेरिटोरी जनस्वास्थ्य एकाईहरूले संक्रमणको सबैभन्दा बढी जोखिममा रहेका व्यक्तिहरूको लागि JEV खोपारोपण कार्यक्रमहरूको संयोजन तथा कार्यान्वयन गर्दछन्।

यसको लागि योग्यता विभिन्न राज्य र टेरिटोरीहरूमा फरक हुन्छ। प्रकोपको शुरूमा, JEV खोपको लागि प्रारम्भिक रूपमा पेशागत जोखिम र/वा सान्दर्भिक पशुहरूको सम्पर्कमा आउने जोखिम भएका व्यक्तिहरूलाई प्राथमिकता दिइएको थियो।

विशेष क्षेत्रहरूमा बसोबास गर्ने वा काम गर्नेहरूलाई तथा हरेक दिन बाहिर धेरै समय बिताउने व्यक्तिहरूलाई समावेश गर्न योग्यताको मापदण्डलाई हालैमा धेरै राज्य र टेरिटोरीहरूमा बिस्तार गरिएको छ।

तपाईं JEV भ्याक्सिनको लागि योग्य हुनुहुन्छ वा हुनुहुन्न भन्ने पत्ता लगाउन तपाईंको स्थानीय जनस्वास्थ्य अधिकारीलाई सम्पर्क गर्नुहोस्।

अष्ट्रेलियामा, दुई वटा JE खोपहरू प्रयोगका लागि दर्ता गरिएका छन्: Imojev (Sanofi Pasteur) — एकल-डोज, शक्तिहीन गरिएको जीवित भाइरस भएको खोप (जुन गर्भवती महिला र रोग प्रतिरोधात्मक क्षमता कमजोर भएका व्यक्ति जस्ता केही मानिसहरूलाई दिन सकिँदैन); र JEspect (Seqirus) — दुई-डोज (निष्क्रिय पारिएको) खोप जसमा डोजहरूको बीचमा २८ दिनको अन्तराल आवश्यक हुन्छ।

JEV को उत्पत्ति

JEV पहिलो घटना सन् १८७१ मा जापानमा दर्ता भएको थियो। त्यहीँबाट यो भाईरसले आफ्नो नाम पाएको हो।

जानकारीको लागि

health.gov.au/jev-translated-information मा जानुहोस्।